

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Ораторське мистецтво» (вибіркова дисципліна)

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність: всі

Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання: денна
Кількість кредитів ЄКТС:4
Мова викладання: українська

Лектор дисципліни

Лаута Олена Дмитрівна,
доцент кафедри філософії та міжнародної
комунікації, кандидат філософських наук

Шеховцова-Бурянова Вікторія Анатоліївна,
асистент кафедри філософії та міжнародної
комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Кафедра філософії та міжнародної комунікації, корпус. 3,
к.125, тел. 5278150
shekhovtsova.burianova@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Ораторське мистецтво» є загальний розвиток нормативних мовленнєвих умінь і комунікативних навичок студентів. Формування навичок підготовки та аналізу (самоаналізу) публічних виступів. Використання прийомів вербальної та невербальної.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво» є:

- оволодіння знаннями історії розвитку ораторського мистецтва як соціального явища;
- ознайомлення з основними родами і видами сучасного красномовства;
- вивчення суті національної мовленнєвої культури та її особливостей;
- опанування навичками красномовства;
- оволодіння методикою побудови публічного виступу та його виголошення.

У результаті вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво» студенти мають опанувати основні теоретичні засади ораторського мистецтва, отримати практичні навички, необхідні майбутньому фахівцю.

Вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво» дозволяє впевнено почуватися перед аудиторією, орієнтуватися в комунікативному середовищі, застосовувати засоби якісного структурування інформації з метою її результативної передачі слухачам, володіти засобами утримання уваги співрозмовників, вправно володіти мовними засобами впливу на аудиторію.

Компетентності ОП:

загальні компетентності (ЗК):

1. Володіти основні категорії та розділи ораторського мистецтва;
  2. Знати основні роди та види сучасного ораторського мистецтва;
  3. Знати канали впливу ритора на аудиторію;
  4. Знати ораторські прийоми публічного мовлення;
  5. Знати основні категорії, розділи і закони ораторського мистецтва;
  6. Знати основні прийоми удосконалення майстерності мовлення як засобу удосконалення умінь, вирішення виробничих завдань;
  7. Знати специфіку ділового спілкування, особливості комунікативно мовленнєвих ситуацій;
  8. Знати закономірності логіки мовлення;
  9. Знати основні види ораторських промов;
  10. Знати теорію техніки мовлення.
  11. Вміти самостійно складати текст промови чи виступу;
  12. Володіти навичками спілкування з аудиторією;
  13. Вміти риторично грамотно виголошувати промову;
  14. Вміти застосовувати комунікативні засоби впливу в умовах публічного мовлення.);
  15. Вміти аналізувати і вибирати професійно значимий мовленнєвий жанр, що відповідає конкретній ситуації та створювати максимально ефективну композицію промови;
  16. Вміти вести розгорнутий монолог, ефективну бесіду з фахової проблематики;
  17. Вміти вирішувати комунікативні та мовленнєві завдання в конкретній ситуації спілкування;
  18. Вміти логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думки в словах, відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому передати у промові свій індивідуальний стиль;
  19. Вміти володіти полемічним мистецтвом (диспут, полеміка, дискусія);
  20. Вміти системно аналізувати весь комунікативний процес (рефлексія).
- ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії як у повсякденному, так і професійному житті.
- ЗК9. Здатність працювати в команді, уміння організовувати роботу команди
- ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність мислити глобально, діяти партикулярно у відповідності до виявленої ситуації в тому чи іншому регіоні або країні. Вміння вибудовувати стратегію розвитку подій, враховуючи особливості економічної та політичної ситуації, менталітету і т.п. чинників, притаманних об'єкту уваги і дослідження.

СК6. Здатність професійно орієнтуватись у сучасному стані і тенденціях глобальних комунікаційних процесів, визначенні їх впливу на світову, регіональну і національну політику, досліджувати та прогнозувати проблеми міжнародного співтовариства в галузі інформації і комунікації.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних шляхів для досягнення освітніх ресурсів.

ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (як україномовних, так і іншомовних).

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Ораторське мистецтво як наука і навчальна дисципліна				
Тема 1. Сутність та специфіка ораторського мистецтва.	2/2/10	Знати предмет, завдання, місце навчальної дисципліни «ораторського мистецтва». Знати мету, завдання, об'єкт, предмет ораторського мистецтва як навчальної дисципліни. Вміти застосовувати комунікативні засоби впливу в умовах публічного мовлення.	Виконання завдань практичної роботи №1. Теоретичне опитування. Підготовка презентацій.	20 балів
			Виконання самостійної роботи №1 Заповнення словника.	15 балів
Тема 2. Історія ораторського мистецтва.	2/2/10	Знати історичні витоки ораторського мистецтва. Знати розвиток ораторського мистецтва в Україні. Аналізувати основні етапи розвитку ораторського мистецтва.	Виконання завдань практичної роботи №2. Теоретичне опитування. Підготовка презентації про один із періодів розвитку і становлення ораторського мистецтва як науки.	20 балів
			Виконання самостійної	15 балів

			роботи (в.т.ч. в elearn). Написання есе. Здача модульного тесту.	30 балів
Модуль 2. Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення				
Тема 3. Оратор і аудиторія: мистецтво публічної взаємодії. Специфіка невербальної комунікації.	2/2/10	Знати невербальні засоби впливу на слухачів. Вміти урахувати психологічні особливості оратора, для якого пишуть текст. Вміти послуговуватися невербальними засобами для переконання аудиторії. Володіти навичками спілкування з аудиторією.	Виконання завдань практичної роботи №3. Теоретичне опитування. Підготовка презентації.	10 балів
			Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10 балів
Тема 4. Основні закони риторики. Основні жанри (роди, види) красномовства і сфери його застосування.	2/2/15	Знати основні закони ораторського мистецтва. Основні жанри (роди, види) ораторського мистецтва і сфери його застосування Знати цільове призначення публічних промов, жанри публічного мовлення, особливості різних видів публічних промов. Вміти писати тексти публічних промов різних жанрів. Застосовувати закони риторики під час підготовки до публічних виступів.	Виконання завдань практичної роботи №4. Теоретичне опитування. Підготовка презентацій.	10 балів
			Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10 балів
Тема 5. Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення: дикція, орфоепія інтонація. Фразовий наголос.	4/2/15	Знати теорію техніки мовлення. Знати основні прийоми удосконалення майстерності мовлення як засобу удосконалення умінь, вирішення виробничих завдань. Вміти використовувати фразовий наголос.	Виконання завдань практичної роботи №5. Теоретичне опитування. Підготовка презентацій.	10 балів
			Виконання самостійної	10 балів

		Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності.	роботи (в.т.ч. в elearn) Здача модульного тесту.	30 балів
Модуль 3. Методика підготовки і проведення публічного виступу				
Тема 6. Написання публічної промови. Підготовка та проведення усної публічної промови.	2/2/15	Знати композиційну модель публічних промов різних жанрів, етапи підготовки до виголошення виступу, поведінку оратора під час виступу. Вміти писати тексти публічних виступів, добираючи доречні мовні засоби, робити монологічні виступи, брати участь у публічних діалогах. Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності.	Виконання завдань практичної роботи №6. Теоретичне опитування. Підготовка презентацій. Написання промови та презентація.	20 балів
			Виконання самостійної роботи №6 Проаналізувати один із публічних виступів у ЗМІ з погляду використання маніпуляцій.	15 балів
Тема 7. Полемічна майстерність. Аргументація в публічному виступі.	2/2/15	Вміти аналізувати і вибирати професійно значимий мовленнєвий жанр, що відповідає конкретній ситуації та створювати максимально ефективну композицію промови. Вести розгорнутий монолог, ефективну бесіду з фахової проблематики. Вирішувати комунікативні та мовленнєві завдання в конкретній ситуації спілкування. Логічно правильно, точно, етично й емоційно виражати думки в словах, відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому	Виконання завдань практичної роботи №7. Теоретичне опитування. Підготовка презентацій. Презентація відео промови.	20 балів
			Виконання самостійної роботи №7 Аналіз публічного виступу. Здача модульного тесту.	15 балів 30 балів

		передати у промові свій індивідуальний стиль. Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності		
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. — К., 1998.
4. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посіб. — К., 2003.
5. Гурвич С.С., Погоріло В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. – К., 1988.
6. Колотілова Н. А. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2007. – 232 с.
7. Кравець Л. В. Риторика від джерел до сучасності // Укр. мова і л-ра. — 2000. — № 5.
8. Кравець Л. В. Риторика як класична основа системи освіти європейських народів // Рідні джерела. — 2000. — № 4.
9. Куньч З. Риторичний словник. К.: Рідна мова, 1997. – 344 с.
10. Молдован В.В.Судова риторика: Навч. посіб. - К.,1996.

11. Навчальний посібник з курсів «Онови риторики» і «Професійна риторика» / Укл. І. Гузенко. – Львів: ЛДУФК, 2006. – 76 с.
12. Олійник О. Б. Основи ораторської майстерності: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2010. – 181 с.
13. Олійник О. Б. Риторика: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2009. – 170 с.
14. Олійник О. Б. Сучасна ділова риторика: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
15. Онуфрієнко Г. С. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2008. – 592 с.
16. Платон. Діалоги. — К., 1995. 12. Плутарх. Порівняльні життєписи. — К., 1991.
17. Прокопович Ф. Про риторичне мистецтво // Ф. Прокопович. Філософські твори. — К., 1979. — Т. 1.
18. Сагач Г. М. Риторика. – К., 2000.
19. Томан І. Мистецтво говорити. – К., 1986.
20. Чулінда Л. І., Ларимський І. С. Риторична майстерність. – К., 2000.

Додаткова

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика. – Львів, 2001.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – К., 1970.
3. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
4. Колотілова Н. А. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2007. – 232 с.
5. Навчальний посібник з курсів «Онови риторики» і «Професійна риторика» / Укл. І. Гузенко. – Львів: ЛДУФК, 2006. – 76 с
6. Олійник О. Б. Основи ораторської майстерності: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2010. – 181 с.
7. Олійник О. Б. Риторика: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2009. – 170 с. 9. Олійник О. Б. Сучасна ділова риторика: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
8. Онуфрієнко Г. С. Риторика: Навч. посібн. – К.: Центр учб. літератури, 2008. – 592 с.
9. Сагач Г. М. Риторика. – К., 2000.